

Dames en heren,

U bent met velen en dat doet ons deugd. Of beter, het stelt ons enigermate gerust. Het bewijst immers dat de betrokkenheid, het engagement en de 'zin' om het crisismanagement in onze provincie te blijven verbeteren, groot zijn. Dat siert u. Wat nog meer deugd doet is dat zowel de haven, de bedrijven, de overheden én vertegenwoordigers van alle disciplines van de noodplanning present geven.

Inderdaad, mekaar leren kennen en waarderen door samen te oefenen en bij te praten op informele momenten als deze maken mee het verschil als het erom spant in een reële crisis. Meer dan van harte welkom dus op dit netwerkmoment in het auditorium van de federale politie! Geachte Dirco, beste Jean-Claude Gunst, bijzonder hartelijk dank voor de gewaardeerde gastvrijheid.

Noodplanning, veiligheid, crisisbeheersing, orde in de chaos scheppen om rampen te voorkomen, om mensenlevens te redden en de impact van rampen en incidenten zo effectief en efficiënt mogelijk te beperken, zijn onze grootste zorg en uitdaging. We dragen die verantwoordelijkheid samen. Alleen samen kunnen we ons succesvol voorbereiden, incidenten maximaal voorkomen, onze kennis up to date houden en verbreden en risico's optimaal beheersen.

Iedereen, elke hulpverlener, elke veiligheidsmedewerker van de resp. bedrijven, elke ambtenaar noodplanning, elke burgemeester, gouverneur of bevoegde minister, elke logistieke of communicatie medewerker is even kapitaal. De keten is immers maar zo sterk als haar zwakste schakel.

Momenten als deze zijn cruciaal om de onderlinge banden te versterken en na een inspirerende lezing geanimeerde gesprekken te voeren met collega's.

Ook op het vlak van Noodplanning was Provincie Antwerpen weer bijzonder actief in 2015. Blijkt u even terug met mij.

Het **oefenbeleid** draait op volle toeren, met bijzondere dank aan Ilse van Mechelen, die stilaan uitgroeit tot een veel gesolliciteerd Europees specialist Oefenen. Vorig jaar werkten we onderstaande provinciale oefenkalender af:

- de Seveso-oefening Anton in Mechelen bij Axalta, Kellog's en Procter & Gamble;
- de grensoverschrijdende inzetoefening Domino waarbij een kettingbotsing werd gesimuleerd op de grens tussen Baarle-Hertog en Baarle-Nassau;

- de Europese EUBelmodex2015-oefening waaraan verschillende Seveso-bedrijven in de haven, het Universitair ziekenhuis in Edegem maar vooral hulpverleners uit tal van lidstaten van de EU meewerkten;
- de communicatieoefening Hermes die de communicatieambtenaren de gelegenheid bood om online, vanuit hun werkplek zinvol te oefenen;
- de Seveso-oefening Black Cloud bij ExxonMobil in Zwijndrecht;
- de SALSA-oefening in Lier die kon rekenen op de medewerking van de verpleegsterschool Sint Aloysius en het Heilig Hart ziekenhuis van Lier;
- de nucleaire oefening in Mol/Dessel die plaatsvond bij Belgoproces en het SCK-CEN in Mol

Elk van deze oefeningen werd puik voorbereid door een multidisciplinair planningsteam.

Van de meesten onder jullie vergt dit veel bijkomende inspanningen. Hartelijk dank voor die zeer gewaardeerde en toegewijde inzet.

In 2016 zijn we niet minder ambitieus. In het voorjaar focussen we eerst op de grensoverschrijdende table-topoefening 'BOWA' tussen BASF, Woensdrecht en Antwerpen. Daarna staat een grootschalige evacuatie-oefening in het Sportpaleis gepland. In september fungeert de Luchthaven van Antwerpen als decor voor de inzetoefening 'King Starling' waarvoor we een beroep kunnen doen op de collega's van Defensie. Ook de Seveso-bedrijven Transfurans uit Geel en Essers uit Antwerpen krijgen het oefenteam over de vloer.

Uit OSR blijkt dat de meeste gemeenten van de provincie Antwerpen geregeld oefenen. Godzijdank. Niemand kan altijd, volledig en perfect voorbereid zijn op het onverwachte. Een crisis komt meestal als een dief in de nacht. Niettemin, hoe beter we voorbereid en getraind zijn, hoe effectiever en efficiënter we zullen handelen en vooral interdisciplinair zullen samenwerken op het ogenblik van een ramp of calamiteit.

2016 wordt ook het jaar waarin we de **BNIP's Seveso vervolledigen**. De Europese Unie zat al een tijdje op die actualisering te wachten. Al doen we het niet omdat het van Europa moet, maar vooral omdat we overtuigd zijn van de noodzaak ervan. Twee collega's van de zogenaamde vliegende ploeg van het Crisiscentrum zullen mijn dienst noodplanning bijstaan om de dossiers - onder de zeer deskundige leiding van Christel Haex- verder af te ronden. Ook het **BNIP Spoorwegongevallen** zal - hopelijk in de eerste helft van dit jaar - worden afgerond. Patrick moet daar stevig op doorwerken.

Overheidsdiensten worstelen vaak met **communicatie over brand** met bijhorende rookontwikkeling. Daarom werkten we vorig jaar de leidraad 'communiceren bij brand en rook' uit. Deze leidraad maakt inmiddels ook deel uit van de federale leidraad crisiscommunicatie. Dankzij voorafgaande en multidisciplinaire afstemming kunnen we doeltreffende overheidscommunicatie over brandincidenten veel beter stroomlijnen.

Ook de **grensoverschrijdende samenwerking**, en dan in het bijzonder met de Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant, zetten we enthousiast verder. In 2013 spraken mijn dienst noodplanning en de Veiligheidsregio een driejaarlijkse oefencyclus af. Het eerste jaar staat een tafeloefening op het programma, het tweede jaar een alarmeringsoefening en het derde jaar een inzetoefening. De samenwerking resulteerde in nog drie andere bijkomende werkafspraken. Zo wordt 1) in een liaison voorzien bij een grensoverschrijdend incident en 2) kunnen Belgische en Nederlandse collega's voortaan elkaars crisisinformatie uitlezen op respectievelijk het OSR- en het LCMS-portaal. Dra wordt dit technisch mogelijk. Kers op de taart is 3) de opmaak van een gezamenlijk risicoprofiel tussen onze provincie en de Veiligheidsregio.

Dames en heren,

In onze provincie zijn we gezegend met het multidisciplinair opleidingsinstituut **Campus Vesta**. Velen onder u hebben het Postgraduaat Rampenmanagement gevolgd. Deze opleiding biedt een degelijke kennis rond noodplanning en de gelegenheid om een sterk multidisciplinair netwerk uit te bouwen. Keer op keer merken we dat kennis bij crisismanagement cruciaal is. Zo mogelijk nog belangrijker zijn sociale vaardigheden en een interdisciplinair informatienetwerk.

Dit brengt me naadloos bij het laatste punt: de officiële voorstelling van het **ondersteuningsteam ambtenaren noodplanning**. Eind vorig jaar werkten we het concept uit en deden we een warme oproep aan kandidaten. Vandaag zijn we enorm blij om dit gloednieuwe team, dat zijn sporen al verdiende tijdens de Black Cloud-oefening in september, aan u voor te stellen. Alweer bleek dat, kunnen bouwen op elkaars kennis en netwerk, cruciale sleutels zijn om crises aan te pakken en op te lossen. Heel hartelijk dank voor jullie engagement. Hun inzet en expertise zullen ongetwijfeld bijdragen tot een verdere professionalisering van het crisismanagement binnen onze provincie.

De lezing van vanavond gaat precies dieper in op het functioneren van crisisteams. Mevrouw Jenny De Boer van het onderzoeksbureau TNO bestudeerde het gedrag van noodplanningsteams die tijdens een incident onder flinke druk staan. Afspraken over taakverdeling en samenwerking die op voorhand werden gemaakt durven tijdens echte crisissen wel eens te wijzigen. Dan komen er ongeschreven regels aan de oppervlakte. Inzicht in die ongeschreven regels is noodzakelijk om doordacht corrigerende invloed te blijven uitoefenen op het gedrag van teamleden om eventuele negatieve neveneffecten zoveel mogelijk te beperken.

Hopelijk bent u even nieuwsgierig naar de bevindingen van haar onderzoek als ik.

Dames en heren, ik wens u een inspirerende avond en geef nu graag het woord aan onderzoekster Jenny De Boer.